

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wykaz orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	11
Przedmowa	13

CZĘŚĆ PIERWSZA PROCES INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ DO TRAKTATU O UNII EUROPEJSKIEJ

ROZDZIAŁ I

NARODZINY I ROZWÓJ IDEI JEDNOŚCI EUROPEJSKIEJ	19
1. Rozwój idei jedności europejskiej oraz jej główne cechy do wybuchu II wojny światowej	19
2. W poszukiwaniu nowej wizji świata i Europy; doktryna integracyjna w okresie II wojny światowej	21
3. Pierwsze struktury integracyjne	22
4. Traktat Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	24
5. Europejska Wspólnota Obronna; Europejska Współpraca Polityczna oraz Unia Zachodnioeuropejska	25
6. Europejska Wspólnota Gospodarcza i Europejska Wspólnota Energii Atomowej	26
7. Integracja struktur instytucjonalnych	27
8. Jednolity Akt Europejski	29

ROZDZIAŁ II

UNIA EUROPEJSKA – NOWE ZAŁOŻENIA	31
1. Wprowadzenie	31
2. Pierwszy filar – Wspólnota Europejska	32
3. Drugi filar – Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa	33
4. Trzeci filar – Współpraca w Dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych	33
5. Program reform instytucjonalnych i Traktat Amsterdamski	34
6. Kształt i główne założenia Traktatu Amsterdamskiego	35
7. Implikacje dla krajów aspirujących do Unii	38

ROZDZIAŁ III

INSTYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ	40
1. Wprowadzenie	40
2. Rada Europejska	40
a) Skład Rady	40
b) Funkcje i uprawnienia	40

3. Parlament Europejski	41
a) Wprowadzenie	41
b) Skład Parlamentu	41
c) Siedziba Parlamentu Europejskiego	44
d) Organy Parlamentu	44
e) Uprawnienia Parlamentu Europejskiego	45
f) Procedura uchwalania budżetu	50
g) Reformy Parlamentu Europejskiego a tzw. deficyt demokracji	52
4. Rada Unii Europejskiej	55
a) Pojęcie Rady	55
b) Skład Rady, jej przewodnictwo i struktura	56
c) COREPER	56
d) Funkcje i uprawnienia Rady	57
5. Komisja Europejska	63
a) Wprowadzenie	63
b) Siedziba i skład Komisji	63
c) Funkcje i uprawnienia	65
6. Europejski Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Pierwszej Instancji	69
a) Wprowadzenie	69
b) Skład i funkcje	70
c) Sąd Pierwszej Instancji	73
d) Izby sądowe	74
e) Orzecznictwo sądowe	75
7. Europejski Trybunał Obrachunkowy	79
a) Wprowadzenie	79
b) Siedziba i skład	80
c) Zadania Trybunału Obrachunkowego	81
8. Organy doradcze instytucji	81
a) Komitet Ekonomiczno-Społeczny	81
b) Komitet Regionów	82
9. Organy Unii Gospodarczej i Walutowej	83
a) Europejski Bank Centralny oraz System Europejskich Banków Centralnych	83

CZĘŚĆ DRUGA

PORZĄDEK PRAWNY UNII EUROPEJSKIEJ

ROZDZIAŁ IV

CHARAKTER I ŹRÓDŁA PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ

I WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

1. Wprowadzenie	88
2. Prawo wspólnotowe na tle prawa krajowego i międzynarodowego	88
3. Charakter prawa Unii Europejskiej	93

4. Źródła prawa wspólnotowego	98
a) Prawo pierwotne	99
b) Prawo wtórne	103
– Rozporządzenia	104
– Dyrektywy	104
– Decyzje	105
– Zalecenia i opinie	105
b) Umowy międzynarodowe	106

ROZDZIAŁ V

PODSTAWOWE ZASADY EUROPEJSKIEGO

PRAWA WSPÓLNOTOWEGO	109
1. Wprowadzenie	109
2. Podstawowe zasady prawa wspólnotowego	109
a) Zasada solidarności	110
b) Zasada ściślejszej współpracy	114
c) Zasada bezpośredniego obowiązywania	116
d) Zasada skutku bezpośredniego	118
e) Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed prawem krajowym Państw Członkowskich	127
f) Zasada subsydiarności	130
g) Inne zasady prawa wspólnotowego	132

CZĘŚĆ TRZECIA

WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA

ROZDZIAŁ VI

WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA	145
1. Geneza Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	145
2. Europejska Współpraca Polityczna 1970–1993	147
3. Jednolity Akt Europejski – 1986	148
4. Europejska rewolucja lat 1989/1991 i drugi filar Traktatu Unii	150

CZĘŚĆ CZWARTA

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH

ROZDZIAŁ VII

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

I SPRAW WEWNĘTRZNYCH | | | |---|-----| | 1. Uwagi wstępne – Jednolity Akt Europejski | 158 | | 2. Porozumienie z Schengen i Układ z Schengen | 159 |

3. Współpraca w Dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w Traktacie z Maastricht	160
---	-----

ROZDZIAŁ VIII

WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH 162

1. Dorobek Amsterdamu (1997)	162
2. Rola Rady w realizacji Współpracy Policyjnej i Sądowej w Sprawach Karnych	165
3. Rola Komisji	167
4. Zadania Parlamentu Europejskiego	167
5. Rola Trybunału Sprawiedliwości	168

CZĘŚĆ PIĄTA

POLSKA W PROCESIE INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

ROZDZIAŁ IX

POLSKA W PROCESIE INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ 171

1. Tło historyczne	171
2. Układ Europejski – charakter prawny	172
3. Struktura Układu Europejskiego – podstawowe założenia	174
4. Harmonizacja prawa	178
5. Konkurencja i inne postanowienia dotyczące gospodarki	179
6. Inne regulacje Układu Europejskiego	180
7. Postanowienia instytucjonalne Układu Europejskiego	181
a) Rada Stowarzyszenia (Art. 102–107)	181
b) Komitet Stowarzyszenia (Art. 106)	182
c) Parlamentarny Komitet Stowarzyszenia (Art. 108–110)	182
8. W drodze do członkostwa	183
a) Narodowa Strategia Integracji i inne akty realizacyjne	183
b) Stanowisko Wspólnot: Agenda 2000; Partnerstwo dla Członkostwa	185
9. Implikacje finansowe akcesji	187
10. Negocjacje akcesyjne	190
11. Polityka spójności Unii Europejskiej (ISPA i SAPARD) – jej wpływ na działania Polski	193
12. Bilans zamknięcia – Kopenhaga 13 grudzień 2002	195
13. Uwagi końcowe	207

GNP

JAE

MFW

PHARE

(Układ Ogólny w Sprawie Cel i Handlu)

Produkt Krajowy Brutto

Jednolity Akt Europejski

Międzynarodowy Fundusz Walutowy

Poland and Hungary

Assistance for Restructuring their Economies

CZĘŚĆ SZÓSTA

UWAGI KOŃCOWE

ROZDZIAŁ XI

ROZWAŻANIA W SPRAWIE PRZYSZŁOŚCI UNII

1. Reminescencje	210
2. Reforma instytucjonalna – Amsterdam 1997, Nicea 2000	211
3. Zmiany instytucjonalne w Traktacie Nicejskim	212
4. Konwent „Seniorów” i Deklaracja w sprawie przyszłości Unii	214
5. Konwent Młodych	220
6. Uwagi zamykające	223
7. Post scriptum	224

Wykaz podstawowej literatury	226
--	-----

Indeks osób	229
-----------------------	-----

Indeks rzeczowy i geograficzny	232
--	-----

ANEKS	239
-----------------	-----

Deklaracja Schumana, 9 maj 1950	239
---	-----

Traktat z Nicei	242
---------------------------	-----

Protokoły do Traktatu z Nicei	308
---	-----

Deklaracje przyjęte przez Konferencję	339
---	-----

Karta Praw Podstawowych	353
-----------------------------------	-----

Traktat akcesyjny	369
-----------------------------	-----